

عقاب سرخ‌ها

سرانجام پس از چند روز مذاکره اسماعیل کار تال، سرمربی سابق فدرباغچه ترکیه سرمربی پرسپولیس تهران شد

صفحه ۶

شنبه ۶ خرداد ۱۴۰۳ | ۲۴ رجب ۱۴۴۴ | ۲۵ ژانویه ۲۰۲۵ | سال هفدهم | شماره ۴۲۳۹ | صفحه ۵-۵۰۰ | تهران

روزنامه صبح ایران

VATANEMROOZ.IR

وطن امروز

کارگردانی معما

گزارش «وطن امروز» درباره دیوید لینچ
دنیای پیچیده و فلسفی سینمای لینچ
جایی که حقیقت و توهم به هم می آمیزند

صفحه ۸

VATAN-E-EMROOZ | VOL.17 | NO.42391 SAT.JAN.25, 2025 | ISSN:2008-2886

۱۹۰ سال و ۱۳۵ روز گذشت

تیتراژ

رومایی از تکنولوژی‌های جدید دفاعی در رزمایش «پیامبر اعظم ۱۹» نیروی دریایی سپاه در خلیج فارس و تنگه هرمز

آبراهه ایرانی

صفحه ۲

رئیس‌جمهور آمریکا پس از بولتون حفاظت فیزیکی بمبوتو و هوک را نیز لغو کرد

تنبیه رفقای سابق

صفحه ۷

گفت‌وگوی «وطن امروز» با رئیس هیأت امنای ستاد دبه؛ امسال ۷ هزار زندانی غیر عمد با کمک‌های مردمی آزاد شدند

از برای آزادی

صفحه ۲

«وطن امروز» جزئیات طرح یارانه‌ای سال ۱۴۰۴ را بررسی کرد

کالبرگ

با تورم صفر

علاوه بر کالبرگ یا یارانه نقدی به ۳ دهک نخست بسته حمایتی اختصاصی داده خواهد شد

صفحه ۲

معدن و صنایع معدنی؛ پیشران رشد اقتصاد و پیشرفت کشور

یادداشت
مهرداد بذریچاش

امروزه با پیشرفت فناوری و تحولات گسترده در حوزه‌های سیاسی، فناوری، اجتماعی و اقتصادی، اهمیت برخی عناصر و مواد معدنی افزایش قابل توجهی داشته است. برخی از مهم‌ترین این عناصر شامل مس، لیتیوم، کبالت و نیکل است. برای نمونه تقاضای مصرف مس در سال ۲۰۲۰، روزانه ۲۳.۵ میلیون تن بوده است که طبق پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول تا سال ۲۰۴۰ با افزایش ۶۶ درصدی به ۳۹.۱ میلیون تن در روز خواهد رسید. مواد معدنی حیاتی برای فعالیت و توسعه صنایع و فناوری‌های جدید در کشور ضرورت دارد و با توجه به روندهای جهانی و سرمایه‌گذاری کشورها در این حوزه، زنجیره تأمین آنها می‌تواند با خطر و چالش مواجه شود. از طرف دیگر مواد معدنی حیاتی برای امنیت ملی و ملاحظات ژئوپلیتیکی ضروری هستند. کشورهای مختلف ذخایر قابل توجهی از این مواد معدنی را در اختیار دارند، در مقایسه با سایر کشورها در زمینه رفاه اقتصادی، نوآوری فناوری و استقلال انرژی مزیت راهبردی دارند.

کلاب‌روندهای جهانی در حوزه مواد معدنی حیاتی

استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و خودروهای برقی، یکی از روندهای جهانی در سال‌های اخیر بوده است. در این راستا، تقاضا برای عناصری مانند مس، کبالت، لیتیوم و نیکل به عنوان اصلی‌ترین عناصر مورد استفاده در این صنایع افزایش قابل توجهی داشته است. برخی موارد استفاده از این عناصر شامل استفاده از مس در سیستم‌های توزیع برق، توربین‌های بادی و سلول‌های خورشیدی و همچنین استفاده از کبالت، لیتیوم و نیکل در فناوری‌های ذخیره انرژی مانند باتری‌هاست. لازم به ذکر است استفاده از عناصر ذکر شده در خودروهای برقی، ۳ تا ۴ برابر سایر خودروها است. مورد دیگر صنعت تراشه و ریزپردازنده‌هاست که امروزه به عنوان مغز الکترونیک مدرن و یک متغیر کلیدی در صنایع مختلف نقش ایفا می‌کنند و مواد معدنی حیاتی به عنوان عنصر حیاتی این صنعت مورد توجه هستند. همچنین با گسترش استفاده همگانی از فناوری‌های هوش مصنوعی و تلفیق آنها در ابعاد مختلف اجتماعی و اقتصادی، اهمیت این صنعت بیش از پیش مشهود شده است که در این زمینه، عنصر سیلیکون نقش قابل توجهی دارد.

رقابت قدرتهای جهانی در حوزه معدن کاربرد گسترده مواد معدنی حیاتی در حوزه‌های مختلف نشان از راهبردی بودن این دسته از مواد معدنی دارد.

ادامه در صفحه ۸

روایتی از حضور مسوولان، اقتصاددانان، ورزشکاران و فعالان فرهنگی در نمایشگاه «پیشگامان پیشرفت» در حسینیه امام خمینی (ره)

جلوه‌های خودباوری

محمد رستم‌پور: ناهید کیانی سومین بارش بود می‌آمد حسینیه امام خمینی (ره)، آرزین سلیمی هم همین‌طور و هادی ساعی نماینده چندمین بار. تعداد حضور سیاسیون که از شمارش خارج است، ۷ سری آدم از ورزشکار و فعال رسانه‌ای و چهره سیاسی و دانش‌آموز و صداسیمایی و مدیران مملکت را دعوت کرده بودند به همان نمایشگاهی که سه‌شنبه هفته قبل رهبر انقلاب از آن بازدید کرده بودند تا بایستند به گوش دادن به سخنان مدیرعامل فولاد هرمزگان که داشت انتقال و شیرین‌سازی ۳ هزار مکتب آب دریاي عمان به اصفهان به صورت روزانه را توضیح می‌داد. یا آن یکی مدیر کل شرکت خصوصی که پر تالگر سیار پهباد ساخته بود، از صفر، ممکن است اینها را که بگوییم، باز یک عده بگویند ایران فقط در زمینه نظامی یا نفتی پیشرفت داشته است، هرچند همان را هم که بپذیرند، باز هم خوب است اما خب! هوابیما که سوار می‌شوند، چرا با تحریم کل صنعت هوانوردی ایران باز هم «یکانو» (سازمان بین‌المللی هواپیمایی) رفت و آمد و حمل‌ونقل هوایی ایران را تأیید می‌کند؟ چون شرکتی مثل «ویستا دورین» هست که تمام قطعات هوابیما را بازسازی می‌کند؛ بهتر از روز اول و ارزان‌تر از شرکت‌های بزرگ تعمیر و تجهیز هوایی در آلمان. اینها البته در نظر بعضی شعار است. چون باور ایرانی ضربه خورده و لطمه دیده است. همان ساعتی که ما داشتیم با چت جپی‌تی کاملاً ایرانی کار می‌کردیم یا چشم‌های‌مان را گذاشته بودیم پشت چشمی‌های شبیه‌ساز آموزشی جراحی چشم که کل فرآیند آزمون تخصص چشم‌پزشکی را الکترونیک کرده بود، قیمت دلار از ۸۴ هزار تومان عبور کرد. ۲ هفته پیش رقم جلسه مدیران

رسانه‌ای با سخنگوی ستاد کل نیروهای مسلح چند نفری اعتقاد داشتند دروپاشی از درون مثل آنچه در سوریه به اتفاق افتاد، در انتظار ایران است و تا وقتی تحریمیم راه به جایی نمی‌بریم، شاید اگر برنامه ملی رفغ نارتازی‌های انرژی و عادلانه‌سازی یارانه‌ها که کار مشترک ۴۰ شرکت دانش‌بنیان در حوزه فناوری اطلاعات و چند اقتصاددان است، اجرایی شود و سال آینده قطعی برق خانگی به حداقل برسد، باورشان تغییر کند. تازه اینها مدیران رسانه‌ای کشور بودند که مثلاً در معرض تحلیل، نظر و آگاهی از وضعیت علمی کشورند، چه رسد به مردم عادی که از بسیاری از این اتفاقات و دستاوردها و پیشرفت‌ها خبر ندارند. خبر هم داشته باشند، فراموش می‌کنند. مثل ویتیلاتور یا دستگاه تنفس مصنوعی ایرانی که قوم و خوش مبتلا به عوارض کرونا می‌مانند و زیرش و سالم و سلامت بازگشت به خانه و کاشانه‌اش... ۱۰۰ ویتیلاتور ایرانی سال ۹۷، سال ۹۸ شد ۳ هزار تا و جسان بیماران کرونایی در ایران را نجات داد اما همچنان تحریم، کلبوس سیاهی است که عین خوره به ذهن و ذهنیت ما افتاده، حتی اگر دیده باشیم و به شنیده‌های آقای یعقوب‌زاده، مدیرعامل شرکت «پویندگان راه سعادت» هم اعتماد نکنیم که به قول خودش ویتیلاتورها هم مثل باقی ساخته‌های شرکتش در همه بیمارستان‌های کشور هست، حتی اگر می‌بینیم که یک تعاونی خانوادگی در ایران مثل خاندان زمانی می‌تواند ۴ همت سرمایه داشته باشد و از یک اهنگری در شهری مهاجرت کند به علویچه اصفهان و آنجا این استان و آن استان کارخانه فولاد بزند و ۴۲ نوع محصول تولید کند... و باز هم فکر می‌کنیم برویم دلار و طلای آب شده بخریم، سود

اسدی که با ۸۰ استاد نخبه آمده بود پای ساخت سکوی ملی هوش مصنوعی که می‌تواند بات‌های شخصی‌سازی شده به کاربران ارائه کند و از تجزیه و تحلیل برگه‌های آزمایش به شما بدهد تا پیش‌بینی میزان کارایی یک زمین کشاورزی بر اساس داده‌هایی که از نوع محصول و آب و هوا به آن ارائه می‌کنی. آنقدر محصول و دستاورد و اختراع و اکتشاف و فعالیت علمی در همین ۲۰۰۰ تا ۳۰۰۰ غره ارائه شده بود که وقت کم آوردیم برای شنیدن. عمر آدمی محدود است، فرصت و منابع هم، بویژه برای مملکتی که از همان روزهای پس از انقلابش تحریم بوده است اما دستاورد و ایده آنقدر میلاد عرفان‌پور، شاعر جوان که تو فکر می‌کنی همیشه فرصت داری. ریموند کوروزیل، دانشمند آمریکایی مدعی است می‌تواند با یک تریق شود و البته اگر چشم و احساس ما روشن شود به روز و روزگاری که هیچ محدودیتی برای اجرای همه محصولات نمایشگاه ارائه شده در حسینیه امام خمینی (ره) بیت رهبری نباشد. کوروزیل کارش را با یک قرارداد با ارتش آمریکا آغاز کرد برای ساخت پانسمانی که جراحات‌های سربازان آمریکایی را در لشکرکشی‌های متجاوزه‌ها به کشورهای مختلف زودتر درمان کند؛ چیزی که حالا با نام «آمی کر» در ایران و به دست دانشمندان ایرانی پژوهشگاه رویان ساخته می‌شود. با استفاده از بافت‌های جنینی، خدا کند بیماری «گناه به بیرون» هم درمان شود و بیش از ورزشکاران و رسانه‌ای‌ها و سیاسیون، مدیران بدانند «کلید حل مشکلات اقتصادی لزوماً در لوزان، وین، ژنو و نیویورک نیست».

مختصات جدال جدید در دولت فیل‌ها

رکس تیلرسون بود. ترامپ پس از یک سال، این دورا با جان بولتون و مایک پمپئو جایگزین کرد تا شاهد شکل‌گیری ترکیبی از قدرت نوحفاظه‌کاران و تی‌پارتی در راس هرم قدرت سیاسی واشنگتن باشیم. در سال پایانی ریاست‌جمهوری ترامپ، جان بولتون نیز هدف انتقادات رئیس‌جمهور جنجالی آمریکا قرار گرفت و از سمت خود برکنار شد. پس از پیروزی اخیر ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری نوامبر ۲۰۲۴، این سوال مهم در ذهن تحلیلگران مسائل سیاسی آمریکاشکل گرفت که این بار ترامپ چگونه منازعات داخلی حزب جمهوری‌خواه را مدیریت خواهد کرد؟ نباید فراموش کرد در انتخابات ۲۰۲۰، گردش آرای جمهوری‌خواهان سنتی منتقد ترامپ و حتی نوحفاظه‌کاران در ایالاتی مانند جورجیا و آریزونا‌ها سیدرای بایبن، پیروزی غیرمنتظره‌ای را برای دموکرات‌ها رقم زد اما در انتخابات ماه نوامبر، چنین پدیده‌های تکرار نشد. اکنون منازعاتی که در اردوگاه جمهوری‌خواهان شکل گرفته، لزوماً ناظر بر جریان‌ها و شاخه‌های داخلی این حزب نبوده و در آن، «افراد» به مراتب موضوعیت بیشتری دارند. مهم‌ترین این افراد، ایلان ماسک است؛ میلیاردر آمریکایی که ترامپ خود را بابت پیروزی در انتخابات ریاست‌جمهوری اخیر به وی مدیون می‌داند. ماسک پس از اعلام نتایج انتخابات، در کسوت یک سیاست‌گذار و

شخصیت کلیدی در تیم رئیس‌جمهور جنجالی جدید آمریکا ظاهر شده و حتی مواضع صریحی را درباره نحوه مواجهه واشنگتن با اوکراین، اتحادیه اروپایی، کانادا و گرینلند اعلام کرده است. بدون شک بسیاری از نزدیکان نخست‌ریاست‌جمهوری وی در امان مانده بودند- بساگدی زیر بار یک‌هتازی‌های ماسک نمی‌روند. تحلیلگران معتقدند این بار خلأ قدرت در حزب جمهوری‌خواه ظهور و بروز بیشتری خواهد داشت، زیرا برجسته‌سازی نقش ماسک در دولت ترامپ منجر به کاهش بیشتر ضریب و شدت کنترل‌پذیری وی از سوی شاخه‌های گوناگون حزب جمهوری‌خواه خواهد شد. استیوین، مشاور دیرینه ترامپ اخیراً نتوانست رفتارهای ماسک را تحمل کند. اقدام اخیر ماسک اسپیس ایکس در حمایت از صدور ویزای H-1B که برای استخدام کارگران ماهر خارجی ضروری است، بنی را آشفته کرده است. بن معتقد است ایلان ماسک بر برخی قواعد متعارف حکمرانی تیم سیاسی ترامپ اشراف ندارد و فراتر از آن، خود را محق به مداخله‌گری در مهم‌ترین تصمیمات اجتماعی، اقتصادی و سیاست خارجی دولت جدید آمریکا تلقی می‌کند. ترامپ فعلاً به پنهان‌استرار در کاخ سفید و تمرکز بر امور اجرایی اولیه دولت خود، وارد این مناقشه نشده و به نوعی در برابر آن سکوت کرده

است. با این حال به نظر می‌رسد در درازمدت ترامپ ناچار به موضع‌گیری علیه منتقدان ماسک شود، زیرا باقی ایلان ماسک در دولت، یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های ترامپ محسوب می‌شود. البته در این میان نظرات مخالفی نیز وجود دارد؛ اینکه ترامپ به واسطه اینکه دومین دوره حضور خود در کاخ سفید را (هر چند به صورت منقطع) سپری می‌کند، احتیاجی به تکرار این پیروزی زیر بار یک‌هتازی‌های ماسک نمی‌روند. تحلیلگران معتقدند این بار خلأ قدرت در حزب جمهوری‌خواه ظهور و بروز بیشتری خواهد داشت، زیرا برجسته‌سازی نقش ماسک در دولت ترامپ منجر به کاهش بیشتر ضریب و شدت کنترل‌پذیری وی از سوی شاخه‌های گوناگون حزب جمهوری‌خواه خواهد شد. استیوین، مشاور دیرینه ترامپ اخیراً نتوانست رفتارهای ماسک را تحمل کند. اقدام اخیر ماسک اسپیس ایکس در حمایت از صدور ویزای H-1B که برای استخدام کارگران ماهر خارجی ضروری است، بنی را آشفته کرده است. بن معتقد است ایلان ماسک بر برخی قواعد متعارف حکمرانی تیم سیاسی ترامپ اشراف ندارد و فراتر از آن، خود را محق به مداخله‌گری در مهم‌ترین تصمیمات اجتماعی، اقتصادی و سیاست خارجی دولت جدید آمریکا تلقی می‌کند. ترامپ فعلاً به پنهان‌استرار در کاخ سفید و تمرکز بر امور اجرایی اولیه دولت خود، وارد این مناقشه نشده و به نوعی در برابر آن سکوت کرده

داخلی در لانه جمهوری‌خواهان آغاز می‌شود.

ک‌ه اینطور آقای ظریف!

یادداشت روز
امیرعباس نوری

آقای ظریف برای چندمین بار رقابت‌های داخلی را به مسائل سیاست خارجی گره زد. وی در نشست اخیر داووس گفت: «اگر امروز به جای مسعود پزشکیان، سعید جلیلی را به عنوان رئیس‌جمهوری داشتیم، ممکن بود جناب بزرگی در منطقه در جریان باشد». این صحبت‌های آقای ظریف یادآور اظهاراتش خطاب به محمد البرادعی در نشست سعدآباد در دولت خاتمی و همین‌طور اظهاراتش در نشست شورای روابط خارجی آمریکا در دولت حسن روحانی است. آقای ظریف نشان داده چه در مقام نماینده ایران در سازمان ملل، چه در جایگاه وزیر امور خارجه و چه در پست معاون راهبردی رئیس‌جمهور، تمایل زیادی دارد در مذاکرات خارجی، از مزیت‌های دولت خود برای آمریکا سخن بگوید. به عبارتی آقای ظریف در تمام این سال‌ها تلاش کرده بگوید برای منافع آمریکا در منطقه، یک دولت اصلاح‌طلب در ایران به مراتب بهتر از یک دولت انقلابی است.

درباره این رفتار آقای ظریف ۲ نکته قابل بیان است.

۱- این اظهارات آقای ظریف به این معناست که در جمهوری اسلامی دولت‌ها نقش اساسی در تعیین سیاست خارجی دارند و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران با حضور دولت‌ها می‌تواند دستخوش تغییراتی اساسی شود؛ تغییراتی که می‌تواند تأثیر بسیاری روی منافع و سیاست‌های آمریکا هم در قبال ایران و هم در منطقه غرب آسیا بگذارد. در واقع آقای ظریف می‌گوید دولت‌ها در ایران از چنان قدرتی برخوردارند که کشورهای خارجی بویژه آمریکا می‌توانند با خیالی راحت با آنها توافق کنند و نگران ضمانت اجرایی توافقات نباشند. بنابراین آقای ظریف با این اظهارات تلویحاً می‌گوید دولت‌ها در ایران از تضمین لازم برای اجرای توافقات خارجی برخوردارند.

بنابراین وقتی آقای ظریف بر مزیت دولت‌های وابسته به جریان اصلاحات برای منافع آمریکایی‌ها تأکید می‌کند، قاعداً این پیام را می‌رساند که دولت‌های وابسته به جریان اصلاحات از قدرت لازم برای توافق و پایبندی به آن برخوردارند.

خب قاعداً وقتی آقای ظریف چنین اعتقادی دارد، پس مسؤوولیت سیاست خارجی دولت‌ها در ایران بر عهده خود آنهاست اما طی سال‌های گذشته همواره شاهد بوده‌ایم همین آقای ظریف به پنهان‌های نادرست، ادعاهایی را علیه برخی نهادهای و قوای دیگر مطرح کرده و مدعی شده مانع توافقات خارجی دولت شده‌اند. از جمله او مدعی شده مصوبه اقدام راهبردی مجلس شورای اسلامی مانع احیای برنامه در دولت بایدن شد؛ ادعایی که نادرست بود و بعدها طرف هم با استناد به نتایج پیمان راهبردی، به اشتباه بودن سیاست آمریکا در قبال برنامه اشاره کرده بود. بلاخره شترسواری دولا دولا نمی‌شود؛ اگر معتقدید دولت قدرت تغییر سیاست خارجی و همین‌طور ضمانت اجرایی لازم را برای اجرا و حراست از آن دارد، دیگر نمی‌توان اتهاماتی را علیه دیگران درباره‌ی معانفت از اجرای توافقات دولت مطرح کرد. ۲- در تمام این ۵ دهه‌ای که آقای ظریف منافع حزبی و جناحی خود را به سیاست خارجی ایران گره داده، هیچ‌گاه شاهد توفیق او در این زمینه نبوده‌ایم. چه آن زمان که در سعدآباد به البرادعی گفت که این کار نیامدن دولت انقلابی بهتر است یک تفسیر مناسب از موضوع تعلیق برنامه هسته‌ای ارائه دهد و چه آن زمان که در شورای روابط خارجی آمریکا خطاب به هاله اسفندیاری گفت در صورت پی‌نتیجه ماندن آمریکا، مردم ایران در انتخابات مجلس به جریان انقلابی و غرب‌ستیز رای می‌دهند. این اظهارات برای ظریف و جناح سیاسی او افاقه نکرد. البرادعی چنان تفسیری از تعلیق ارائه داد که شامل همه برنامه‌های هسته‌ای ایران شد و در نهایت خاتمی مجبور شد اقدام او را یک اقدام غیر اخلاقی بنامد و همین‌طور دولت آمریکا چنان دبه‌ای در برجام کرد که باعث شد برجام تا سال‌ها به عنوان یک نمونه هزینه‌ناز و غلط از توافقات خارجی ایران و یک گزاره عبرت‌آموز از ساده‌لوحی در اعتماد به آمریکا در محیط‌های دانشگاهی و سیاسی و رسانه‌ای ایران تدریس و محل بحث شود. بنابراین آقای ظریف تاکنون از این سیاست طرفی نبسته است یا به عبارتی آمریکایی‌ها و مقامات خارجی نیز نشان داده‌اند در سیاست‌گذاری خود نسبت به ایران، به این قبیل اظهارات توجهی نمی‌کنند. با این حال آقای ظریف همچنان این رویه خود را ادامه می‌دهد. البته او این بار در حالی این اظهارات را بیان کرده که سمت مهمی در دولت ندارد. ضمن اینکه به احتمال زیاد همین معاونت راهبردی را نیز باید بزرزی بوسیده و با آن خداحافظی کند. بنابراین وقتی آقای ظریف این اظهارات را نکه داشتن شغل خودش باشد تا پیشنهاد به دولت ترامپ برای بستن با پزشکیان، بعید نیست غربی‌ها در مقابل این اظهارات آقای ظریف پیش خودشان بگویند کسی که نمی‌تواند از شغل خود حفاظت کند، چگونه می‌تواند با این اعتماد به نفس درباره توافقات خارجی صحبت کند؟